

ROERKERKNIEUWS IN CORONATIJD

editie 37 (8 december 2020) – clustersecretariaat@roerkerken.nl

inleiding (Corona en godsdienstvrijheid)

In ons land wordt het principe 'scheiding van Kerk en Staat' strikt gehanteerd als het om Coronamaatregelen gaat. De burgerlijke overheid adviseert en de kerkelijke overheid volgt dit advies op. Het waren dan ook de bisschoppen die in het 'protocol kerkelijk leven op anderhalve meter' (10 juli 2020) de Coronamaatregelen vastlegden die in de katholieke kerken in ons land gehanteerd worden, het protocol dat nog altijd grotendeels van kracht is. In andere landen zoals in Frankrijk en Spanje, of dichterbij huis in België, is dat allemaal niet zo vanzelfsprekend. In Frankrijk bepaalde de regering dat er per 2 november j.l. helemaal geen voor het publiek toegankelijke Missen meer gehouden mochten worden. Na een klacht van de Franse bisschoppenconferentie oordeelde de Franse Raad van State echter op 30 november j.l. dat het besluit van de Franse regering om het aantal deelnemers aan erediensten tot dertig per keer te beperken indruist tegen de religieuze vrijheid (KN). Dat de regering zich niet met interne kerkelijke zaken bemoeit vinden wij normaal, maar dat is dus niet overal zo. Toch begint ook in ons land begrip daarvoor af te brokkelen. Twee maanden geleden ontstond er nog politieke commotie toen in vieringen in protestantse kerken meer mensen dan door de regering geadviseerd, werden toegelaten (zie Roerkerknieuws nr. 26). Toen minister Slob een maand geleden de op reformatorische scholen gehanteerde 'anti-homoverklaring' verdedigde, voelde hij zich niet veel later genoodzaakt zich daarvan te distantiëren, want inmiddels was heel politiek Den Haag over hem heen gevallen. Als we alleen nog maar mogen geloven wat 'men' (in Den Haag) gelooft, blijft er niet veel meer te geloven over ... Verontrustender is het echter dat de Europese Commissie voornemens is de 27 lidstaten te adviseren voorlopig alle kerkelijke vieringen te verbieden, of minstens het aantal deelnemers tot een minimum terug te brengen. Het document, waarin onder de benaming 'Stay Safe Strategy' de door haar aanbevolen maatregelen tot bestrijding van het Coronapandemie worden samengevat, roept alle EU-lidstaten op de komende kersttijd niet alleen op kerstavond, maar alle vieringen met kerstmis te verbieden. Tot nu toe gaat het nog maar om een concept-voorstel, maar het zou zomaar rechtsgeldigheid kunnen krijgen. Waarom is de politiek er zo op gebrand aan het grondrecht van godsdienstvrijheid te tornen? En waarom laten wij dat zomaar over ons heen komen resp. dat zomaar van ons afnemen? (theologisch.info).

Adventskrans

Hoewel de Advent al sinds de zesde eeuw deel uitmaakt van het kerkelijk jaar is het gebruik van de Adventskrans betrekkelijk jong. De groene dennentakken van de krans en het ontsteken van vier kaarsen - één voor iedere zondag - lijken te duiden op voorchristelijke wortels, maar zijn bedacht door de Duitse predikant Johann Hinrich Wichern (1808-1881). In 1839 introduceerde hij de adventskrans, die hij had gemaakt van kaarsen, takken en een wagenwiel, op de lutherse school in Hamburg waar hij les gaf. De Advent was eeuwenlang een vastentijd, een periode van matigheid en bezinning. Wichern werkte met jonge kinderen uit arme gezinnen, die dat toch erg lastig vonden. Het verhaal wil dat zijn leerlingen hem telkens vroegen hoeveel dagen het nog waren tot Kerstmis. Hij zou de krans, toen nog met 24 kaarsen (één voor iedere dag), hebben bedacht als educatief hulpmiddel, zodat de kinderen mee konden aftellen. Of deze anekdote nu waar is of niet, het concept van de

krans sloeg aan. Al snel verspreidde het gebruik zich in de protestantse scholen en kerken in Duitsland. In de jaren 1860 duiken ook elders in Europa en in Noord-Amerika de eerste adventskransen op. De katholieke Kerk was in het begin terughoudend over het gebruik ervan, dat in haar ogen toch ergens heidens aandeed, maar vanaf de jaren 1920 werd de Adventskrans ook in katholieke gezinnen omarmd. De katholieke kransen waren over het algemeen wat kleiner van formaat en telden (meestal) vier kaarsen in plaats van vierentwintig (KN).

Kaarsendiefstallen in Posterholt

Het blijft maar doorgaan met de kaarsendiefstallen uit de Mariakapel van de St. Matthiaskerk in Posterholt. In De Limburger van zaterdag 5 december j.l. konden we er zelfs uitgebreid over lezen. Het is inderdaad zoals onze trouwe kosteres Frederiek lieten weten "om moedeloos van te worden". Natuurlijk zouden de kaarsendiefstallen iets kunnen zeggen over de nood aan licht en warmte die mensen juist in deze Coronacrisis ervaren. In die zin kan en mag het ook opvallend heten dat ver vóór het kerstfeest al de eerste (kerst-)lichtjes - versieringen in en aan de huizen te zien waren. In deze crisis zijn heel wat mensen in psychische nood geraakt, misschien wel als gevolg van de sociale en economische gevolgen van de Coronacrisis. Het begint ook wel lang te duren. Nu er binnenkort zelfs meerdere vaccins tegen Corona voorhanden zijn, wil dat nog niet zeggen dat we er nu wel gauw van af zijn. Niet voor niets zegt een bekend spreekwoord: "de laatste loodjes wegen juist het zwaarst. Daarom ook het belang van deze adventstijd en van het komende kerstfeest. De hoop die de advent in en onder ons levend wil houden doet leven, ook en vooral in deze Coronatijd. En al moeten we kerstmis dit jaar anders dan anders, in kleinere kring en dan ook nog op afstand vieren, Kerstmis wordt het toch: God heeft ons niet in de steek gelaten en ons in het kerstkind een Redder geschonken, Hij die ons niet alleen met mooie woorden maar ook en vooral metterdaad laat weten dat God met ons is, en blijft, ook in deze Coronapandemie. Eigenlijk is dat ook de boodschap van ieder lichtje, van iedere kaars die er in deze wereld wordt ontstoken: er is iemand die aan ons denkt, iemand die naar ons omziet. En dat doet goed. Misschien zijn er inderdaad mensen die nog geen geld meer hebben om een kaarsje aan te steken. *"Dan wil ik best eens over mijn hart strijken"*, zegt Frederiek terecht. *"Maar dit is niet meer incidenteel, dit is gewoon structurele diefstal"*.

St. Ambrosius weer terug Berg

Na een restauratie van een jaar is het schilderij van St. Ambrosius weer terug op zijn plaats in de Berger basiliek. Het werd 200 jaar geleden gemaakt door de Roermondse (maar oorspronkelijke uit Beieren afkomstige) schilder Vitus Deocharus Dambacher (1748-1825). Tijdens de hoogmis in de basiliek op zondagmorgen 6 december j.l. stonden we stil bij deze restauratie, die financieel mogelijk werd gemaakt door de plaatselijke St.

Ambrosiusbroederschap, die dan ook (helaas niet voltallig vanwege het in verband met de coronacrisis beperkt aantal Misbezoekers dat mag worden toegelaten) van de partij was, evenals de restaurator en de sponsor van de nieuwe lijst. Na de onthulling van het schilderij door restaurator Rosanna Heuts uit Herkenbosch en Eugène Baeten van de broederschap stond de pastoor in zijn preek stil bij de betekenis van zowel St. Ambrosius als van de restauratie van het schilderij. De H. Ambrosius (feestdag 7 december) was niet alleen bisschop van Milaan, maar geldt ook als patroon van de bijenhouders. Zo staat hij ook op het schilderij afgebeeld, niet alleen met staf en mijter, maar ook met een bijenkorf aan zijn zijde. Dat houdt verband met de legende die vertelt dat Ambrosius *"als baby in zijn wiegje buiten*

in de tuin van zijn vaders ambtswoning werd gezet. Het kind sliep met de mond open. Plotseling kwam er een zwerm bijen aangevlogen en ging over zijn hele gezicht zitten. De bijen vlogen zelfs zijn mond in en uit. Op dat moment was het kind toevertrouwd aan de zorgen van het kindermisje. Zijn vader maakte juist een wandelingetje in de tuin samen met zijn vrouw of met zijn dochter. Het kindermisje kwam in paniek aangehold. Toen vader in allerijl kwam kijken, verbood hij haar de bijen weg te jagen. Hij was namelijk bang dat ze het kind dan wel eens kwaad zouden kunnen doen. Tegelijk was hij als liefhebbende vader nieuwsgierig hoe dit wonder zou aflopen. Na een poosje vlogen de bijen weer weg. Ze gingen zo hoog de lucht in, dat ze met het blote oog niet meer te zien waren. De vader was verbluft en sprak: "Als dit kind in leven blijft, zal er iets heel groots uit hem groeien". En inderdaad: hij werd een geweldig predikant, eentje die zijn naam alle eer aan deed, want zijn naam betekent toch zoets als 'vol van zoetgeurige amber'. Ambrosijn geldt nog altijd als de godenspijs of godendrank bij uitstek. Het houden van bijen was zelfs voorwaarde om tot de St. Ambrosius-broederschap te kunnen toetreden. Zoals het in art. 5 van het reglement heet: "alle inwoners der gemeente, welke van zedelijk gedrag zijn kunnen als leden worden aangenomen, mits aan het broederschap te geven één bij met korf, hebben een zwaarte van twaalf kilo". Niet alleen stonden we stil bij de restauratie in zijn geheel, maar ook bij een opmerkelijk detail: aan de onderkant van het schilderij is namelijk iets is van het onderschrift weggefallen. Dat ziet er niet alleen vreemd uit maar roept natuurlijk toch vragen op. Bij een eerdere restauratie was zelfs het hele onderschrift verwijderd. Maar gelukkig niet helemaal. Wat er overbleef is weer zichtbaar gemaakt. Met een beetje goede wil kun je lezen wat er staat: "H. Ambrosius B.V.O.", welke laatste afkorting staat voor: 'bid voor ons'. Dat is wat hij altijd al gedaan heeft en hopelijk ook nog lang zal blijven doen, bidden voor de (leden van de naar hem genoemde) broederschap, voor onze parochie, voor allen die de basiliek bezoeken en hem een blik waardig keuren. Aan het einde van de Mis werd het schilderij gezegend, weliswaar zonder wijwater (om de restaurator niet te verontrusten), maar toch. Opdat wij allen het voorbeeld van de H. Ambrosius zouden navolgen en gehoor geven aan Gods roepstem om in woord en daad te getuigen van "de Blijde boodschap van Jezus Christus, de Zoon van God" (Marc. 1,1) waarvan op deze tweede Adventszondag het plechtige begin werd verkondigd.

personalia

Op donderdagmorgen 3 december j.l. werd de afscheidsdienst gehouden voor **Maria Josephina Margaretha (Fien) Gielen-Reijnders (1941-2020)** van De Boukoul, sinds 13 jaar weduwe van Harrie Gielen. Geboren en getogen in Vlodrop kwam ze met haar huwelijk in De Boukoul terecht waar ze heel haar verdere leven zou blijven wonen en waar er ook op vrijdag 27 november j.l. onverwacht snel een einde aan haar leven kwam. Na het slechte nieuws dat ze aan een agressieve vorm van kanker leed gebruikte ze de korte tijd die haar nog restte om afscheid te nemen van haar kinderen en kleinkinderen, haar familieleden en vriendinnen én om haar eigen uitvaart te regisseren. Die vond plaats op De Aerwinkel, waar niet alleen in woord, maar ook in beeld terug werd gekeken op haar leven. Nadat we haar al biddend in Gods barmhartigheid hadden aanbevolen werd ze weer naar De Boukoul teruggebracht, waar ze bij haar man werd begraven.

De volgende kinderen ontvingen afgelopen vrijdagavond 4 december j.l. het sacrament van het **Vormsel** uit handen van onze hulpbisschop, Mgr. de Jong. In Melick (18.00 uur): *Jelle Doemges en Tara Smeets uit Melick; Izzie Beckers, Inara Buurman, Viktor Geraeds, Demi*

Rikken, Yra Schmitz, Vicky Smitz, Dominik Sokolowski, Ryan Thoolen, Yara van der Velden, Amber van der Vorst en Stijn Widdershoven uit Posterholt. In Vlodrop (19.30 uur): Alisa Bonné, Guus Hendriks, Lynn Janssen, Gwen Poorts, Lisa Schreurs en Joyce Smeets uit St. Odiliënberg; Fleur Biermans, Noah Heemels, Marco Nieland, Vince Roumen en Britt Strikers uit Vlodrop. Op zondagmiddag 6 december j.l. werd in de St. Andreaskerk van Melick **Noah Verbeucken** gedoopt. Aan de vooravond van het hoogfeest van Maria's Onbevleete Ontvangen (maandagavond 7 december j.l. werd in priorij Thabor een nieuwe zuster ingekleed die voortaan als **Zr. Talitha** door het leven zal gaan. Wij feliciteren de nieuwe zuster daar natuurlijk mee, alsmede de hele gemeente, die daarmee uit negen zusters bestaat, waarvan er echter één in een Brabants zorgcentrum verblijft.

Gebed in Coronatijd (Europese bisschoppen)

God onze Vader, Schepper van de wereld, U bent almachtig en barmhartig. Uit liefde voor ons hebt U Uw eigen Zoon naar de wereld gezonden voor het heil van het lichaam en de ziel van alle mensen. Kijk naar Uw kinderen, die zich in deze moeilijke tijden van grote beproevingen en uitdagingen in vele regio's in Europa en de rest van de wereld, tot U wenden om kracht, troost en verlossing te zoeken. Bevrijd ons van ziekte en angst, genees onze zieken, troost hun families, schenk de verantwoordelijken van de regeringen wijsheid, schenk de artsen, de verplegers en verpleegsters en de vrijwilligers doorzettingsvermogen en kracht en de overledenen het eeuwige leven. Verlaat ons niet in deze tijd van beproeving, maar verlos ons van alle kwaad. Daarom verzoeken wij U, die met de Zoon en de Heilige Geest leeft en heerst tot in alle eeuwigheid. Amen. Heilige Maria, Moeder van de zieken en Moeder van de hoop, bid voor ons!

Wit U ons in deze (Corona-) tijd extra financieel ondersteunen?

Herkenbosch: NL52 RABO 0121 402 088 t.n.v. kerkbestuur St. Sebastianus

Melick: NL 40 RABO 0133 000 400 tnv RK kerkbestuur St. Andreas

Montfort: NL 39 RABO 013 4704 126 t.n.v. kerkbestuur H. Catharina

St. Odiliënberg: NL 58 RABO 0138 1020 82 tnv kerkbestuur HH. Wiro, Plechelmus en Otgerus

Posterholt: NL 06 RABO 0142 301 760 of NL 63 INGB 0001 170 840 t.n.v. RK Kerk St. Matthias

Vlodrop: NL 10 RABO 01546 00512 t.n.v. kerkbestuur St. Martinus

Tot slot

Aan- en afmelding voor deze nieuwsbrief kan via: clustersecretariaat@roerkerken.nl.

Jos. L'Ortye (Posterholt), pastoor, tel. 40 12 21 - pastoor@roerkerken.nl

Paul Hamans (St. Odiliënberg), assistent, tel. 527 825

Gerard Sars (St. Odiliënberg), diaken, tel. 537 765

Rim Mom (Montfort), diaken, tel. 542 154

Bert Venner (Roermond), diaken, 320 215

Lian Overbeeke (Posterholt), jeugd- en jongerenwerk, diaconie, tel. 06 – 526 20 245

Parochiebureau Herkenbosch (Anja Wagemans), tel. 520 672 - sebastianus@roerkerken.nl

Parochiebureau Melick (Marjo Janssen), tel. 537 965 - andreas@roerkerken.nl

Parochiebureau Montfort, tel. 543 127 – catharina@roerkerken.nl

Parochiebureau St. Odiliënberg (Marlou Roeleveld), tel. 531 384 - otgerus@roerkerken.nl

Parochiebureau Posterholt (Lilian Peters), tel. 400 275 - matthias@roerkerken.nl

Parochiebureau Vlodrop (Marjon van der Beek), tel. 401 207 – martinus@roerkerken.nl